

1. De compositie van het boek van de Psalmen is actueel in de OT-wetenschap. Dat van de Opgangliederen eveneens.
2. Wat de Opgangliederen betreft: 15 korte liederen, met trap-parallellismen, vergelijkingen en overeenkomstige liturgische uitdrukkingen (zoals 'Die hemel en aarde gemaakt heeft...' is er een ordeningsprincipe in te ontdekken?
3. Men onderscheidt de psalmen dikwijls in 3 series van 5.
4. Wie dat op wetenschappelijke manier probeerde was Kirkpatrick¹, en in navolging van hem Goulder². Ze 'koppelden' de liederen aan de IK-passages in Nehemia. (Neh. 1:1-7:5a; 11:1-2; 12:27-43; 13:4-31; waarbij Goulder veel verder gaat dan Kirkpatrick. Volgens Goulder zou Nehemia bij de inwijding van de muur zijn tekst hebben voorgedragen, die zou zijn beantwoord door een response van een leviet. Daarmee kregen de liederen een historische link: toen en toen in Jeruzalem. En waarom die liederen dan 'Lieder van de Opgang' heten, is onbegrijpelijk. Bovendien: nergens vinden we in Nehemia zo'n voorlezing!
5. Karel Deurloo deed in ACEBT 18, *Psalmen*, 'Lieder van opgang uit de ballingschap. De Psalmen 120-134', een voorstel voor een onderverdeling, waarbij hij uitgaat van 2 motieven: exodus en exil. Deurloo leest de Hebreeuwse Bijbel vanuit de exil en trekt de lijn dus van Babel naar Egypte en niet andersom. Die twee thema's worden verbonden door Psalm 119: het lied van de Thora. Uittocht – Sinai (de ontvangst van de Wet – intocht. Ps. 119 verbindt de thema's dus. Daartoe verdeelt Deurloo de Opgangliederen in 2 verzamelingen van 6 liederen. Ps. 120, 123 en 129 beschrijven de situatie van de ballingschap, terwijl de vredegroet (Ps. 122) wordt herhaald in Ps. 128, volgens de zeggen uit Sion, waarmee Ps. 134 afsluit.
6. Maar de vraag is ten diepste of de argumentatie het houdt. In de bovenstaande uiteenzettingen vinden we steekhoudende waarnemingen. Maar is er zoiets als *circumstantial evidence*? Naar mijn idee onvoldoende. Vandaar een voorstel waarin met name wordt voortgebouwd op het idee van Deurloo. Uitgangspunt: de liederen worden geassocieerd met de exil uit de Babylonische ballingschap. Bij het beneden staande moet men de tekst van Ezra en Nehemia lezen. In de geboden volgorde van de Opgangliederen vinden we een terugkerende pelgrim: hij is in den vreemde (**Ps. 120**: in Mesek en Kedar) en het is genoeg: te lang woont hij er al; hij gaat op reis naar huis en maakt de barre tocht (**Ps. 121**). Hij komt aan in Jeruzalem: eindelijk thuis! (**Ps. 122**; Deurloo ziet hier ook een serie van 3 met een confessionele spits). In Jeruzalem worden de teruggekeerden veracht en bespot door de bevolking (**Ps. 123**); de geremigreerden geven niet op, dankzij JHWH die die hen niet overgeeft 'ten buit aan hun tanden' (**Ps. 124**); en dat is niet het laatste woord: het zwaaien met de scepter van de goddeloosheid houdt op (**Ps. 125**); er is droefheid, maar ook vreugde: het kost moeite in het levensonderhoud te voorzien, maar het begint te lukken (**Ps. 126**); er wordt gebouwd aan de muur en aan het HUIS, de tempel (**Ps. 127**) en aan het huis (de familie- **Ps. 128**); het is loodzwaar werk door alle tegenwerking (**Ps. 129**) en soms wordt er geroepen uit de diepte³; maar JHWH geeft verlossing; bovendien is de bescheiden tempel genoeg; de grote droom kan worden gedroomd: weer een Davidide op de troon (**Ps. 132**); de broeders wonen weer samen (**Ps. 133**; nb: David is de koning van de stammenunie!) en JHWH geeft zijn zegen: **Ps. 134**.

7. Zo is een dwangmatige indeling overbodig en vertellen de liederen in *deze* volgorde inderdaad het verhaal van Ezra-Nehemia.

1 A.F. Kirkpatrick, *The Book of Psalms*, Cambridge 1901.

2 M.D. Goulder, *Psalms of the return* (Book V, Psalms 107-150). *Studies in the Psalter*, IV (JSOT 258), Sheffield 1998.

3 Goulder legt hier een verband met de sabbatschending in Neh. 13.